

18 MART 2016 TARİHLİ TÜRKİYE - AB ZİRVESİ BİLDİRİSİ

Bugün, Avrupa Birliği (AB) Zirvesine katılan liderler Türk muhataplarıyla bir araya gelmişlerdir. Bu Zirve, göç krizinin ele alınmasının yanı sıra, Türkiye-AB ilişkilerinin derinleştirilmesine odaklanmış olan ve Kasım 2015'ten bu yana gerçekleştirilen üçüncü toplantıdır.

AB liderleri, Ankara'da Pazar günü gerçekleşen bombalı saldırının ardından Türk halkına en derin taziye dileklerini sunmuşlardır. Bu menfur saldırıyı şiddetle kınamışlar ve terörün her türlüsüne karşı verilen mücadelede desteklerinin süreceğini yinelemişlerdir.

Türkiye ve AB, 29 Kasım 2015 tarihinde hayata geçirilen Ortak Göç Eylem Planı'nın uygulanması konusunda kararlı olduklarını yeniden teyit etmişlerdir. Türkiye'nin iş gücü piyasasını geçici koruma altında bulunan Suriyelilere açması, Suriyelilere ve diğer uyruklulara yönelik yeni vize gerekliliklerinin getirilmesi, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü'nün güvenlik alanındaki çabalarının geliştirilmesi ve bilgi paylaşımının geliştirilmesi dahil halihazırda pek çok ilerleme kaydedilmiştir. Ayrıca AB, Sığınmacı Mali İmkanının 3 milyar avroluk kısmını somut projelere yönelik olarak dağıtmaya başlamış, vize serbestisi alanında ve katılım müzakerelerinde çalışmalar geçtiğimiz Aralık ayında 17. Faslın müzakerelere açılması dahil olmak üzere ilerlemiştir. Türkiye ayrıca, 7 Mart 2016 tarihinde, Türkiye'den Yunanistan'a geçen ve uluslararası korumaya muhtaç olmayan tüm göçmenlerin hızlı bir şekilde geri kabul edilmesi ve Türk karasularında yakalanan bütün düzensiz göçmenlerin geri alınması hususlarında mutabakatını bildirmiştir. Ayrıca Türkiye ve AB, göçmen kaçakçılıklarına karşı alınan tedbirlerin artırılmasına devam edilmesi hususunda mutabık kalmışlar ve Ege Denizi'nde NATO faaliyetinin başlatılmasını memnuniyetle karşılamışlardır. Aynı zamanda Türkiye ve AB, daha fazla, süratli ve kararlı adımların atılması gerektiğinin farkındadır.

Kaçakçıların çalışma şekillerini sekteye uğratmak ve göçmenlere hayatlarını riske atmak yerine alternatif sunmak amacıyla, AB ve Türkiye bugün, Türkiye'den AB'ye gerçekleşen düzensiz göçü sonlandırmaya karar vermişlerdir. Bu amaç doğrultusunda, aşağıdaki ilave hususlarda mutabakata varmışlardır:

1) 20 Mart 2016 tarihi itibarıyla Türkiye'den Yunan adalarına geçen tüm yeni düzensiz göçmenler Türkiye'ye iade edilecektir. İade işlemi, AB hukukuna ve uluslararası hukuka tam olarak uygun şekilde gerçekleştirilecek; hiçbir surette toplu sınır dışı etme işlemi olmayacaktır. Tüm göçmenler, ilgili uluslararası standartlar uyarınca ve geri göndermeme ilkesine uygun olarak korunacaktır. Bu uygulama, insani mağduriyetlere son verilmesi ve kamu düzeninin yeniden tesis edilmesi için gerekli olan geçici ve olağanüstü bir tedbir olacaktır. Yunan adalarına ulaşan göçmenler, usulüne uygun olarak kayıt altına alınacak ve her sığınma başvurusu, Yunan yetkililer tarafından, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK) ile işbirliği içinde, Sığınma Usulleri Direktifi uyarınca bireysel olarak işleme konulacaktır. Sığınma başvurusunda bulunmayan veya başvuruları, bahse konu Direktif uyarınca dayanaktan yoksun ya da kabul edilemez bulunanlar, Türkiye'ye iade edilecektir. Türkiye ve Yunanistan, AB kurumlarının ve ajanslarının da desteğiyle, irtibatın sağlanması ve ikili düzenlemelerin sorunsuz bir şekilde işleyişinin kolaylaştırılması amacıyla, 20 Mart 2016 tarihi itibarıyla, Türk görevlilerin Yunan adalarında, Yunan görevlilerin de Türkiye'de bulunmalarını da kapsayan gerekli tüm ikili düzenlemeleri kabul edecek ve gerekli adımları atacaktır. Düzensiz göçmenlerin iade işlemlerine ilişkin masraflar, AB tarafından karşılanacaktır.

2) Korunmaya muhtaç gruplara yönelik BM Kriterleri dikkate alınmak suretiyle, Yunan adalarından Türkiye'ye iade edilen her bir Suriyeli için Türkiye'den bir diğer Suriyeli AB'ye yerleştirilecektir. BMMYK'nın yanı sıra Komisyonun, AB ajanslarının ve diğer üye devletlerin desteği ile, geri dönüşlerin başladığı ilk günden itibaren bu ilkenin uygulanmasının sağlanmasına yönelik bir mekanizma tesis edilecektir. Daha önce düzensiz bir şekilde AB'ye girmemiş ya da girmeye teşebbüs etmemiş göçmenlere öncelik verilecektir. AB tarafında ise bu mekanizma çerçevesinde yeniden yerleştirme, ilk etapta, 20 Temmuz 2015 tarihinde üye devletlerin hükümet temsilcilerinin katıldığı AB Adalet ve İçişleri Konseyi toplantısı kararlarında yer alan taahhütlerden kalan 18 bin kişinin yerleştirilmesi şeklinde olacaktır. Daha fazla yeniden yerleştirme ise, ilave en fazla 54.000 kişiye kadar gönüllülük esasına dayanan benzer bir düzenleme aracılığıyla gerçekleştirilecektir. AB Zirvesi'ne katılan liderler Komisyonun, 22 Eylül 2015 tarihli AB içerisinde yeniden yerleştirme kararında, bu düzenleme çerçevesinde üstlenilmiş olan üçüncü bir ülkeden AB ülkesine herhangi bir yerleştirme yapılması taahhüdünün, bahse konu karar

kapsamında tahsis edilmemiş yerlerden dengelenmesine imkan verecek şekilde bir değişiklik önerisinde bulunma niyetini memnuniyetle karşılamaktadır. Bu düzenlemelerin, düzensiz göçe son verme amacını karşılamaması ve iade sayısının yukarıda belirtilen sayılara yaklaşması halinde bu mekanizma yeniden gözden geçirilecektir. İade sayısının yukarıda belirtilen sayıları aşması halinde mekanizma devam ettirilmeyecektir.

3) Türkiye, Türkiye'den AB'ye yasadışı göçe yönelik yeni deniz ve kara güzergahlarını önlemek için gerekli her türlü tedbiri alacaktır ve bu amaç doğrultusunda AB'nin yanı sıra komşu devletlerle de işbirliği yapacaktır.

4) Türkiye ve AB arasındaki düzensiz geçişler sona erdiğinde ya da en azından büyük ölçüde ve sürdürülebilir şekilde azaltıldığında Gönüllü İnsani Kabul Planı uygulamaya konulacaktır. AB üye devletleri bu plana gönüllülük esasında katkıda bulunacaktır.

5) Tüm beklentilerin karşılanması kaydıyla, en geç Haziran 2016 sonuna kadar Türk vatandaşlarına yönelik vize gerekliliklerinin kaldırılması amacıyla, Vize Serbestisi Yol Haritasının katılan tüm üye devletler bakımından yerine getirilmesine hız verilecektir. Bu amaçla Türkiye, Komisyonun yükümlülüklerin yerine getirilmesi ile ilgili gerekli değerlendirmesinin ardından, Avrupa Parlamentosu ve AB Konseyinin verecekleri nihai karara temel teşkil edecek uygun öneriyi Nisan sonuna kadar sunmasını sağlamak üzere, kalan yükümlülükleri yerine getirmek için gerekli adımları atacaktır.

6) AB, Türkiye ile yakın işbirliği içerisinde, Türkiye için Sığınmacı Mali İmkânı kapsamında başlangıç olarak tahsis edilen 3 milyar avronun ödenmesini hızlandıracak ve Mart ayı sonundan önce, Türkiye'nin sağlayacağı hızlı bildirimler ile tespit edilecek geçici koruma altındaki kişilere yönelik daha çok sayıda projenin finansmanını sağlayacaktır. Başta sağlık, eğitim, altyapı, gıda ve diğer yaşam giderleri gibi Sığınmacı Mali İmkânından hızlı bir şekilde finanse edilebilecek alanlarda olmak üzere, sığınmacılara yönelik somut projelere ilişkin bir ilk liste müşterek olarak bir hafta içerisinde oluşturulacaktır. Bu kaynaklar tamamıyla kullanılması aşamasına yaklaşıldığında ve yukarıdaki yükümlülükler karşıldığında, AB, Sığınmacı Mali İmkânı çerçevesinde 2018 'in sonuna kadar 3 milyar avroluk ilave bir fonu devreye sokacaktır.

7) Türkiye ve AB, Gümrük Birliği'nin iyileştirilmesi konusunda devam etmekte olan çalışmaları memnuniyetle karşılamıştır.

8) Türkiye ve AB, 29 Kasım 2015 tarihli ortak açıklamalarında belirttiği şekilde müzakere sürecini yeniden canlandırmaya yönelik kararlılıklarını tekrar teyit etmişlerdir. Türkiye ve AB 14 Aralık 2015 tarihinde 17. Faslın müzakereye açılmış olmasını memnuniyetle karşılamışlardır ve bir sonraki adım olarak Hollanda Dönem Başkanlığında 33. Faslın açılmasına karar vermişlerdir. Komisyonun Nisan ayında bu amaca yönelik bir öneri sunacak olmasını memnuniyetle karşılamışlardır. Diğer fasılların açılmasına yönelik hazırlık çalışmaları, mevcut kurallar çerçevesinde üye devletlerin tutumlarına hanel getirmeksizin hız kazandırılmış şekilde devam edecektir.

9) AB ve AB'ye üye devletler, özellikle Türkiye sınırına yakın belirli alanlarda Suriye içindeki insani koşulların iyileştirilmesine yönelik olarak ve yerel nüfusun ve mültecilerin daha güvenli olacak alanlarda yaşamasını sağlamak üzere Türkiye ile her türlü ortak çabayı gösterecektir.

Tüm bu hususlar, eş zamanlı olarak ilerletilecek ve aylık olarak müştereken izlenecektir.

AB ve Türkiye, 29 Kasım 2015 tarihli ortak açıklama uyarınca gerekli olduğu takdirde tekrar bir araya gelmeye karar vermiştir.